

Ziyaret Saatleri

Açılış Saati: 08.30
Kapanış Saati: 17.00
Gişe Kapanış Saati: 16.00

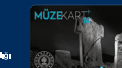
Pazartesi günleri kapalı.

Adres: Çankırı Caddesi No. 43 Ulus Altındağ, Ankara • Tel: 0312 310 72 80

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

[f TurkishMuseums](#) [i officialturkishmuseums](#) [t TurkishMuseums](#) [v TurkishMuseums](#) [@ TurkishMuseums](#)

www.muze.gov.tr

ANKARA ROMA HAMAMI VE AÇIKHAVA MÜZESİ

ANCYRA ŞEHİRİNDE BİR HAMAM

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ankara Roma Hammı

Roma Hamamı, Ulus Meydanı'ndan Yıldırım Beyazıt Meydanı'na uzanan Çankırı Caddesi üzerinde, yolun batısında, caddeden 2,5 metre kadar yükseklikteki bir plato üzerinde bulunmaktadır.

Hamamın bulunduğu bu yüksek alanın bir höyük olduğu bilinmektedir. Burada Prof. Dr. Remzi Oğuz Arık tarafından 1937 yılında kazılar yapılmış olup, höyüğün Frig ve Roma Devri katları ortaya çıkartılmıştır. Höyük'te yapılan kazılar 1938-1939 yıllarında Müzeler Müdürü Hamit Z. Koşay'ın nezaretinde sürdürülmüştür. Bu kazılar sonucunda ortaya çıkan Hamam Binası, 1939-1943 yıllarında yapılan kazılarla da bütünüyle ortaya çıkarılmıştır. Bu dönemdeki kazıları Türk Tarih Kurumu'nun destekleriyle, yine Hamit Z. Koşay'ın bilimsel başkanlığında Arkeolog Necati Dolunay yönetmiştir. Kazının mimari buluntularını Arkeolog Mahmut Akok değerlendirmiş ve daha sonra rekonstrüksiyon planlarını çizerek kısmen de restorasyon çalışmalarını başlatmıştır.

Bugün Roma Hamamı olarak adlandırılan bu ören yerinin bir höyük olduğu, aşağıdan yukarıya doğru Frig, Roma, kısmen Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Dönem'lerinde yerleşim gördüğü anlaşılmıştır.

Eskilerin Çankırıkapı dedikleri bu ören yerinde, bugün görebildiğimiz Roma Çağı binaları arasında iki ayrı tesis ile karşılaşmaktayız.

1 – Antik Ankyra şehrinin sütunlu yolundan bir kısım,

2 – Roma Çağı Hamamı ve Palaestra'sına ait binalar. Bunların etrafında da yine Roma Devri'nden başka yapıların temel izlerine rastlanmıştır.

Sütunlu Yol

Hamam binasının ve Palaestra'nın kısmen doğusunda yer alan bu sütunlu yolun, antik Ankyra şehrinin kutsal alanı olan Augustus Tapınağı'nın bulunduğu yere kadar uzandığı bilinmektedir. Çünkü; yeni Ankara şehrinin gelişmesine rastlayan Cumhuriyet'in ilk yıllarında bugünkü Çankırı Caddesi yapılırken bu sütunlu cadde ortaya çıkmış ve yolun altında kalmıştır. MS 2. – 3. yüzyıllarda yapılmış olduğu tahmin edilen sütunlu yolun sütunları boz renkte damarlı olup, Korint tipte başlıkları bulunmaktaydı.

Hamam Binası

Tektosag Galatları'nın şehri olan Ankyra, Roma devrinde de Galatia'nın başkenti olması ve doğudan-batıya geçen yolların birleştiği bir noktada olması nedeniyle bu dönemde çok gelişmiştir. 1937-1944 yıllarında yapılan kazılarla ortaya çıkartılan bu muhteşem anıt, biri Palaestra, öteki kapalı hamam kısımları olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

Burada yapılan kazılarda bulunmuş sikkelere dayanılarak hamam yapımının sorumlusu ve kent ileri gelen kişilerinden olan Tiberius Julius Justus Julianus'un birkaç yazıtında da doğrulanmaktadır. Kazı sırasında bulunan diğer sikkelerden anlaşıldığına göre beş yüzyıllık bir süre içinde de devamlı kullanılmış ve zaman zaman onarılmıştır.

Caracalla Hamamı'nın Çankırı Caddesi'ndeki girişi, sütunlu bir revak kalıntısının çevrelediği geniş bir alana, Palaestra'ya yani bir spor alanına açılır. Bu revaklı avlunun bir kenarında 32 sütun olmak üzere bütün yüzünde 128 mermer sütun bulunmaktadır. Bugün burada Roma Devri Ankara'sından toplanan yazıtların oluşturduğu zengin bir koleksiyon sergilenmektedir. Hamam binaları, bu Palaestra kısmının hemen arkasında yer alırlar. Bu yapılar, ender rastlanan bir büyüklükte olup, her zaman olduğu gibi Apoditerium (soyunma yeri), Frigidarium (soğuk kısım), Tepidarium (ılık kısım) ve Caldarium (sıcak kısım) bölümlerinden oluşurlar. Tepidarium ve Caldarium bölümlerinin daha geniş olmasının nedeni, kuşkusuz Ankara'nın soğuk kış mevsimi göz önüne alındığında kolaylıkla anlaşılır. Bunlar, etrafında ocaktan (külhan) gelen sıcak havanın rahatça dolaştığı tuğla sütunlardan oluşan bir yer altı ısıtma tesisatı ile desteklenir ve yukarıdaki odalar da böylelikle ısıtılırdı. Bu yer altı ısıtma tesisi, ocakçıların ateşi körüklemek için geçtikleri bir takım tünel ve geçitler ile birbirine bağlı idi.

Açık Hava Müzesi

Yaklaşık 65.000 m² bir alanı kapsayan Ankara Roma Hamamı ören yeri, 1997-2001 yılları arasında yapılan çalışmalarla bir Açık Hava Müzesi görünümüne kavuşturulmuştur.

Ören yerinde bulunan yaklaşık 1000 adet çeşitli eser, mezar stelleri, kitabeler ve mimari parçalar biçiminde 3 ana gruba ayrılmıştır. Palaestra'nın güney ve batı kanatlarında mezar stelleri, kuzey kanadında yazıtlı bloklar, postamentler ve su künkleri, doğu kanadında altar vb. diğer mimari eserler, orta alanda da lahit ve aslan heykelleri sergilenmektedir.

Sergilenen eserlerden mezar stellerinin çoğunluğu Roma ve Bizans dönemlerine aittir.

Yazıtlı bloklar ise genellikle kitabeler ve mil taşlarından oluşmaktadır. Bunlar, Ankara'nın bu dönemleri ile ilgili bilgiler de içeren eserlerdir. Diğer eserler arasında ise sütun başlıkları, sütun kaideleri ve diğer küçük mimari parçalardan oluşmaktadır.

Ayrıca bu alanlarda, ziyaretçilerin rahat bir şekilde gezebilmeleri amacıyla gezi parkurları ve çevre düzenlemeleri gerçekleştirilmiştir.

